

שם: _____ שם משפחה: _____

חוברת קיץ בעברית

אתרזול הכנת הנקרא, מיומנויות לשון וכתיבה
לעולאים לכיתה ז'

קראו את הטקסט וענו על השאלות שאחריו.

בין תרבות רכיבה ענפה לסכנת חיים בכבישים

לרכוב על אופניים זה פשוט אחד הדברים הכי מהנים שיש! חשבו על ההרגשה הנהדרת הזאת כשהרוח נושבת לכם בפנים, כשאתם רוכבים מהר בשכונה, בשבילי פארק מסודרים או סתם בדרך לבית הספר יחד עם כל החברים. אופניים הם לא רק משחק מעולה לשעות אחר הצהריים, אלא גם דרך מצוינת לשמור על הגוף שלנו חזק ולשמור על בריאות איתנה לאורך שנים. בנוסף, כשאנחנו בוחרים לרכוב על אופניים אנחנו עוזרים לשמור על הסביבה שלנו נקייה, כי אופניים לא צריכים דלק ולא מוציאים עשן מלוכלך שמזהם את האוויר כמו שמכוניות עושות. בישראל יש בערך מיליון אנשים שרוכבים על אופניים באופן קבוע, שזה באמת המון! אבל, לצד הכיף הגדול והיתרונות הרבים, רכיבה על אופניים יכולה להיות גם מסוכנת מאוד אם לא נזהרים. לצערנו, אנחנו שומעים מדי פעם בחדשות על רוכבים שנפגעים קשה ואפילו נהרגים בתאונות דרכים, ולתאונות הללו יש השלכות קשות וכואבות על משפחות שלמות, לפעמים בגלל מכוניות שלא שמו לב ולפעמים בגלל נפילות מסוכנות ופתאומיות.

כדי להבין טוב יותר מה באמת קורה בכבישים ובשבילים, עמותה מיוחדת בשם "אור ירוק" – שזו עמותה שפועלת כדי שיהיה לכולנו בטוח יותר בדרכים – החליטה לעשות סקר גדול. לעשות סקר זה אומר שהם שאלו המון אנשים שאלות כדי לגלות איך הם מתנהגים כשהם רוכבים על האופניים שלהם. הממצאים שהעמותה גילתה העלו סוגיה מאוד מדאיגה ואפילו קצת מפתיעה. מתברר שכמעט כל הרוכבים במדינת ישראל יודעים היטב שיש חוק ברור שאומר שחובה לחבוש קסדה בכל פעם שעולים על האופניים. אבל בפועל, רק מעט מאוד מהאנשים האלה באמת טורחים ליישם את החוק ולחבוש את הקסדה על הראש כשהם יוצאים מהבית. הרבה מאוד אנשים מבינים שהקסדה חשובה, אבל ממצאים לעצמם כל מיני תירוצים כמו "הקסדה סתם מציקה לי", "היא הורסת לי את התסרוקת", או שהם חושבים "לי זה לא יקרה כי אני רוכב לאט ובזהירות". זה מצב ממש מוזר שבו אנשים יודעים בדיוק מה הדבר הנכון והבטוח לעשות, אבל פשוט בוחרים לרכוב בלי שום הגנה ולסכן את החיים של עצמם.

חמריאים לשחייים חמריאים לעתיד
שותפויות מצוינות יצירתיות יזמות מנהיגות

הסקר של העמותה גם בדק לעומק מי הם האנשים שרוכבים הכי הרבה בארץ, והתשובה היא – בני הנוער! אתם אלה שרוכבים הכי הרבה על אופניים מכל קבוצות הגיל האחרות בישראל. אתם רוכבים המון בשעות אחר הצהריים, בסופי שבוע כשיש זמן פנוי, במפגשים עם חברים בגינה, וכמובן ביום כיפור שבו כל הכבישים הופכים למסלול רכיבה אחד ענק מלא בילדים ונוער. אבל, דווקא בגלל שילדים ובני נוער נמצאים כל כך הרבה שעות על האופניים, שכיחות התאונות בקבוצת הגיל הזו היא הגבוהה ביותר. לפעמים אתם נוסעים מהר מדי בירידות, מגלים פזיזות כשאתם מנסים לעשות כל מיני פעולות מסוכנות עם החברים, או פשוט לא שמים לב מספיק למכוניות שיוצאות פתאום מחניה או עוברות בכביש קרוב אליהם. בנוסף לזה, ילדים הם נמוכים יותר ממבוגרים, ולכן לפעמים לנהגים שיושבים בתוך המכוניות הגדולות קשה יותר לראות אותם ממרחק. בגלל כל הסיבות האלה, האחריות שלכם לשמור על עצמכם כשאתם יוצאים לרכוב היא ענקית וחשובה מאין כמוה.

אז למה בעצם הקסדה הזאת כל כך חשובה ולמה כל המבוגרים תמיד מזכירים לכם לחבוש אותה? התשובה לזה היא פשוטה מאוד: הראש שלנו הוא האיבר הכי חשוב בגוף, והוא גם המקום שהכי מסוכן לקבל בו מכה. הראש שלנו הוא ממש כמו המחשב המרכזי ששולט על כל שאר הגוף, ולכן יש חיוניות עצומה בהגנה עליו בכל עת. אם אנחנו נופלים בזמן משחק ומקבלים מכה בברך או שורטים את היד, זה אולי כואב ויורד קצת דם, אבל שמים פלסטר, נחים קצת וזה עובר מהר. לעומת זאת, כשנופלים מהאופניים ומקבלים מכה חזקה בראש, אין לנו שום דבר טבעי ששומר עליו חוץ מהקסדה ששמנו מראש. קסדה טובה, קשיחה וחזקה היא ממש כמו מגן של גיבורי-על! ברגע שנופלים, הקסדה היא זו שסופגת את כל המכה החזקה של הכביש במקומנו, וכך היא יכולה למזער את הנזק ולמנוע פציעות קשות מאוד ואפילו להציל חיים. לכן זה כל כך חשוב לא רק לחבוש אותה על הראש כמו כובע, אלא גם להקפיד לסגור היטב את הרצועות מתחת לסנטר כדי שהיא לא תעוף ותיפול בדיוק בזמן הנפילה.

הסכנה הגדולה הזו של תאונות דרכים גדלה אפילו יותר בימי הקיץ החמים ובעיקר בתקופת החופש הגדול, שבה רואים עלייה חדה מאוד במספר התאונות לעומת ימי החורף הקרים. בקיץ יש לכם המון זמן פנוי, אתם נשארים ערים עד שעות מאוחרות, יוצאים לרכוב לפארק השעשועים, בדרך לבריכה או בדרך לבקר חברים, ואסור לאפשר לשום שאננות להשתלט עליכם רק כי אתם מרגישים בנוח ובטוחים ליד הבית. לכן, דווקא בימים האלה חשוב לזכור להיות ערניים וזהירים במיוחד ולא לזלזל באף אחד מכללי הבטיחות. לרכוב על אופניים זה תחביב נהדר, פעילות בריאה והנאה גדולה, אבל בשום פנים ואופן אסור לוותר על הבטיחות בדרך. לא מספיק רק לדעת בראש שצריך לחבוש קסדה, אלא חייבים ממש לחבוש אותה ולהדק אותה בכל פעם מחדש שעולים על האופניים, וזהו כלל שצריך להקפיד עליו ללא עוררין, אפילו אם זה רק לסיבוב ממש קצר מתחת לבית. הבטיחו לעצמכם מהיום שתמיד תרכבו עם קסדה, ואל תתביישו להזכיר גם לחברים שלכם לעשות בדיוק את אותו הדבר!

לקריאה נוספת על נושא חשוב זה לחצו כאן.

השאלות

הבנת הנקרא

שאלה 1

מה ההבדל העיקרי המוזכר בפסקה 1, בין מכה בברך לבין מכה בראש?

תשובה :

שאלה 2

לפי פסקה 1, מה צריך לעשות כדי שהקסדה לא תעוף מהראש בזמן נפילה?

א. לשים אותה על הראש כמו כובע.

ב. לבחור קסדה בצבע של גיבורי-על.

ג. לסגור היטב את הרצועות מתחת לסנטר.

ד. לרכוב רק על הכביש ולא על המדרכה.

שאלה 3

בפסקה הראשונה נכתב: "...דרך מצוינת לשמור על הגוף שלנו חזק ולשמור על בריאות איתנה לאורך שנים".

מה פירוש המילה **איתנה** בהקשר זה?

א. ארוכה.

ב. יציבה וחזקה.

ג. נקייה.

ד. חשובה.

שאלה 4

בפסקה הראשונה נכתב: "...ולתאונות הללו יש **השלכות** קשות וכואבות על משפחות שלמות...".

למה הכוונה במילה **השלכות**?

א. תוצאות או השפעות שבאות בעקבות משהו שקרה.

ב. דברים שזורקים אותם לפח כי הם מיותרים.

ג. תאונות שמערבות מספר רב של כלי רכב.

ד. רגשות של עצב וכאב אצל משפחות.

שאלה 5

הפסקה השנייה מתארת את ממצאי הסקר כסוגיה "מדאיגה ואפילו קצת מפתיעה". מדוע, על פי הקטע, הממצאים מפתיעים כל כך? הסבירו.

שאלה 6

הכותב בוחר לקרוא להסברים של הרוכבים (כמו "הקסדה סתם מציקה לי") בשם "תירוצים". "מה אפשר ללמוד מבחירת מילה זו על עמדתו של הכותב כלפי ההסברים האלה?

שאלה 7

בסוף הפסקה השנייה, הכותב טוען שזהו "מצב ממש מוזר". הסבירו במילים שלכם: מהו הניגוד בהתנהגות של האנשים שיוצר את "המצב המוזר"?

שאלה 8

בחרו את הפירוש המתאים ביותר למילה המודגשת, על פי ההקשר שלה בפסקה השנייה:

א. "הממצאים שהעמותה גילתה העלו **סוגיה** מאוד מדאיגה..."

מה פירוש המילה **סוגיה** במשפט זה?

א. שאלה ארוכה מתוך הסקר

ב. נושא לדיון או עניין לבדיקה

ג. בעיה רפואית מסוכנת

ד. המלצה לרוכבי אופניים

ב. "...רק מעט מאוד מהאנשים האלה באמת טורחים ל**יישם** את החוק..."

מה פירוש המילה ל**יישם** במשפט זה?

א. ללמוד בעל פה

ב. לבטל או לשנות

ג. לקיים במציאות

ד. לכתוב בספר החוקים

שאלה 9

לפי פסקה 3, איזו קבוצת גיל רוכבת על אופניים הכי הרבה מכל קבוצות הגיל האחרות בישראל?

- א. אנשים מבוגרים.
- ב. בני הנוער והילדים.
- ג. נהגים של רכבים גדולים.
- ד. קשישים בפנסיה.

שאלה 10

על פי פסקה 3, מדוע לנהגים שיושבים במכוניות קשה לעיתים לראות ממרחק ילדים שרוכבים על אופניים?

- א. משום שהילדים רוכבים בעיקר בשעות הלילה המאוחרות.
- ב. משום שהילדים נוטים לנסוע מהר מדי בירידות.
- ג. משום שהילדים נמוכים יותר בהשוואה לאנשים מבוגרים.
- ד. משום שהילדים מסתתרים מאחורי המכוניות החונות.

שאלה 11

בפסקה 3 מוזכרות כמה סיבות לכך שתאונות רבות מתרחשות בקרב בני נוער.

איזו מהסיבות הבאות מופיעה בפסקה?

א. רכיבה ללא קסדה מתאימה המגנה על הראש.

ב. רכיבה על אופניים חשמליים שאינם תקינים.

ג. רכיבה בכבישים מהירים המיועדים למכוניות בלבד.

ד. חוסר תשומת לב מספקת למכוניות שיוצאות בפתאומיות מחניה.

שאלה 12

בפסקה 3 נכתב: "...שכיחות התאונות בקבוצת הגיל הזו היא הגבוהה ביותר."

מה פירוש המילה **שכיחות** במשפט זה?

א. המידה שבה הדבר קורה.

ב. עוצמת הנזק שנגרם בעקבות תאונה.

ג. הסיכוי לצאת ללא פגע מהתאונה.

ד. סוג האופניים שעליהם רוכבים.

שאלה 13

בפסקה 3 נכתב: "...מגלים פזיזות כשאתם מנסים לעשות כל מיני פעולות מסוכנים..."

מה פירוש המילה **פזיזות** במשפט זה?

- א. אומץ לב, גבורה ויכולת ספורטיבית מרשימה.
- ב. חוסר זהירות, ביצוע פעולה בלי לחשוב על הסכנה.
- ג. תכנון מוקדם, מחשבה עמוקה והכנה מראש.
- ד. פחד גדול, חשש וחוסר ביטחון עצמי.

שאלה 14

בפסקה 4 נכתב: "...ולכן יש חיוניות עצומה בהגנה עליו בכל עת..."

למי או למה מתכוונת המילה **עליו** במשפט זה?

- א. על המחשב המרכזי.
- ב. על הגוף שלנו.
- ג. על הראש שלנו.
- ד. על הפלסטר.

שאלה 15

הקיפו רק את המשפט שמייצג דעה ולא עובדה :

- א. "אם אנחנו נופלים בזמן משחק ומקבלים מכה בברך... יורד קצת דם".
- ב. "הקסדה היא זו שסופגת את כל המכה החזקה של הכביש במקומנו".
- ג. "קסדה טובה, קשיחה וחזקה היא ממש כמו מגן של גיבורי-על!"
- ד. "כשנופלים מהאופניים... אין לנו שום דבר טבעי ששומר עליו (על הראש)"...

שאלה 16

בפסקה 4, הכותב עורך השוואה בין מכה בברך לבין מכה בראש. מדוע, לדעתכם, בחר הכותב להשתמש דווקא בדוגמה של מכה בברך ופלסטר כדי להסביר את החשיבות של מכה בראש? מה הוא מנסה לגרום לנו להבין באמצעות השוואה זו?

שאלה 17

הפסקה הרביעית מסבירה שהקסדה היא כמו "מגן של גיבורי-על" שסופג את המכה במקומנו ומציל חיים. למרות זאת, מתוך הנתונים בטקסט ידוע שילדים רבים בוחרים לרכוב בלי קסדה כי היא "לא נוחה" או "מציקה". "מה דעתכם: האם לדעתכם יש לחייב ילדים לחבוש קסדה באמצעות מתן עונשים (כמו קנס כספי להורים או החרמת האופניים), או שעדיף לשכנע אותם רק באמצעות הסברה והדרכה? נמקו את דעתכם.

שאלה 18

קראו היטב את הפסקה האחרונה וקבעו לגבי כל אחד מהמשפטים הבאים האם הוא נכון או לא נכון על פי הכתוב בקטע. סמנו V בעמודה המתאימה.

מס'	המשפט	לא נכון	נכון
1	בחודשי הקיץ ובחופש הגדול יש עלייה במספר תאונות האופניים בהשוואה לימי החורף.		
2	אם רוכבים לסיבוב קצר מאוד שממש קרוב לבית, מותר לוותר על חבישת הקסדה כי האזור מוכר ובטוח.		
3	לפי הפסקה, אי אפשר להסתפק רק בהבנה שהקסדה חשובה, אלא יש חובה לחבוש אותה בפועל.		
4	הכותב ממליץ לילדים להפסיק לגמרי לרכוב על אופניים בחופש הגדול בגלל הסכנה הגדולה לתאונות.		
5	התחושה שאנחנו מרגישים בטוחים ונוח ליד הבית עלולה לגרום לנו לשאננות מסוכנת.		
6	הכותב מבקש מהילדים לדאוג רק לעצמם ולא להתערב או להזכיר לחברים שלהם לחבוש קסדה.		

שאלה 19

קראו את הקטע שלפניכם. בקטע חסרות מספר מילות קישור.

בחרו את מילת הקישור המתאימה ביותר מתוך מחסן המילים שלמטה והשלימו אותה במקום הריק.

👉 שימו לב: במחסן יש מילה אחת מיותרת שלא תצטרכו להשתמש בה.

רכיבה על אופניים היא פעילות ספורטיבית מהנה ובריאה, (1) _____ היא עלולה להיות מסוכנת מאוד אם לא נזהרים בכביש. ילדים ובני נוער רבים אוהבים לרכוב בשכונה לאחר שעות הלימודים, (2) _____ חשוב כל כך להקפיד על חבישת קסדה בכל יציאה מהבית. הקסדה סופגת את המכה ושומרת על הראש במקרה של נפילה, ו(3) _____ היא יכולה ממש להציל חיים. (4) _____ החוק בישראל מחייב חבישת קסדה, רוכבים רבים עדיין יוצאים לדרך ללא שום אמצעי מיגון. (5) _____ נוכל להמשיך ליהנות מהרכיבה בבטחה, עלינו לגלות אחריות אישית ולא לוותר על הבטיחות שלנו.

מחסן מילות קישור:

לכן
למרות ש...
אך
מפני ש...
כדי ש...
בנוסף לכך

מיומנויות לשוניות

שאלה 20

קראו את המשפט הבא מתוך הטקסט: "בישראל יש בערך מיליון אנשים שרוכבים על אופניים."

באיזו מבין השורות הבאות כל המילים הן שמות עצם?

- א. קסדה, כביש, חוק.
- ב. אופניים, לרכוב, ראש.
- ג. בטוח, זהירים, חמים.
- ד. מהר, מכה, פלסטר.

שאלה 21

לפניכם משפט, ובו שלוש מילים מודגשות: "קסדה חזקה שומרת עלינו מכל פגיעה."

כתבו ליד כל מילה מודגשת את חלק הדיבר שלה (פועל / שם עצם / שם תואר):

קסדה - _____

חזקה - _____

שומרת - _____

שאלה 22

זיהוי זמני הפועל בפסקה השנייה נכתב: "הממצאים שהעמותה גילתה העלו סוגיה מאוד מדאיגה...".

באיזה זמן מופיעים הפעלים המודגשים?

א. עבר

ב. הווה

ג. עתיד

ד. ציווי

שאלה 23

קראו את המשפט הבא: "עמותת 'אור ירוק' החליטה לעשות סקר גדול."

העתיקו את המשפט ושנו את הפועל המודגש לזמן עתיד:

שאלה 24

מהו השורש של הפועל המודגש במשפט הבא?

"...אתם נשארים ערים עד שעות מאוחרות, יוצאים לרכוב לפארק השעשועים, בדרך לברכה או בדרך לבקר חברים..."

א. י-צ-א

ב. מ-צ-י

ג. צ-י-א

ד. א-מ-צ

שאלה 25

איזו מהמילים הבאות אינה שייכת למשפחת המילים (לאותו שורש) של המילה רוֹכְבִים?

א. רִכְבָּה

ב. הִרְכִיב

ג. רִפּוּת

ד. רָכַב

שאלה 26

חיפוש ערך במילון (צורת יסוד) בטקסט נכתב: "אנשים ממציאים לעצמם כל מיני תרופים".

אם תרצו לחפש את המילה המודגשת במילון כדי להבין את פירושה, באיזו צורה (ערך מילוני) תחפשו אותה?

- א. לתרץ
- ב. תרופ
- ג. מתרץ
- ד. תירוצים

שאלה 27

לפניכם ארבע מילים מתוך הטקסט, שכולן מתחילות באות מ':

מרגישים, מכה, מכוניות, מדאיגה.

סדרו את המילים על פי סדר הא"ב (הסדר שבו הן תופענה במילון), מ-1 ועד 4:

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____
- 4. _____

שאלה 28

משימת כתיבה: הבעת עמדה (טיעון)

קראתם בטקסט על כך שילדים ובני נוער רבים בוחרים לרכוב על אופניים ללא קסדה, למרות שהם מכירים את החוק ומודעים לסכנה. בעקבות נתונים אלה, עלתה הצעה במשרד החינוך לחייב כל תלמיד שרוכב לבית הספר על אופניים להשאיר את הקסדה שלו אצל השומר בשער. תלמיד שיגיע ללא קסדה – לא יורשה להיכנס לשטח בית הספר עם האופניים ויאלץ לחזור הביתה.

חלק מההורים ומהתלמידים **תומכים** בהצעה. לעומתם, הורים ותלמידים אחרים **מתנגדים** להצעה.

כתבו פסקה (באורך 8-10 שורות) ובה הציגו את עמדתכם בנושא.
נמקו את עמדתכם (הביאו לפחות שני נימוקים משכנעים).
 תוכלו להיעזר במידע מתוך הטקסט שקראתם, בניסיון האישי שלכם, או בדוגמאות מהחיים.
 הקפידו על כתיבה ברורה, על חלוקה לפסקאות (פתיחה, גוף וסיום) ועל סימני פיסוק מתאימים.

[illegible]

אתרים מומלצים!

[איך להתכונן למבחן?](#)

[דפי עבודה בעברית- ניר רווח](#)

[מבחן בעברית לכיתה ז](#)

[איך לענות על שאלות בהבנת הנקרא?](#)

[מבנה מאמר טיעון](#)

[סיכום טקסט](#)

[משחק חלקי דיבור](#)

[משחק מילים וצירופים](#)

